

ĐIỂM MỚI QUAN TRỌNG VỀ THỦ TỤC PHỤC HỒI, PHÁ SẢN THEO LUẬT PHỤC HỒI, PHÁ SẢN 2025

AN Legal xin gửi đến Quý độc giả bài viết về các vấn đề nổi bật của Luật Phục hồi, Phá sản 2025 có hiệu lực ngày 01/03/2026 (“LPHPS 2025”).

(Để bài viết ngắn gọn và dễ theo dõi, các cơ sở pháp lý chỉ được ghi nhận số thứ tự điều khoản, mà không kèm với thông tin văn bản quy phạm pháp luật liên quan, sẽ được hiểu là cơ sở pháp lý trích từ LPHPS 2025.)

1. Định nghĩa mới về tình trạng mất khả năng thanh toán của doanh nghiệp

LPHPS 2025 đã đưa ra khái niệm mới về vấn đề “mất khả năng thanh toán” của doanh nghiệp. Cụ thể gồm:

- (a) “Có nguy cơ mất khả năng thanh toán” là tình trạng doanh nghiệp, hợp tác xã không thanh toán được khoản nợ sẽ **đến hạn trong 06 tháng** hoặc khoản nợ **đã đến hạn nhưng chưa quá 06 tháng**. (Điều 5.1)

Đây là một khái niệm mới so với Luật Phá sản 2014 (“LPS 2014”) và được quy định là một trong những căn cứ để yêu cầu áp dụng “thủ tục phục hồi”, cũng là một thủ tục mới theo LPHPS 2025.

- (b) “Mất khả năng thanh toán” là tình trạng doanh nghiệp, hợp tác xã không thực hiện nghĩa vụ thanh toán khoản nợ sau thời hạn 06 tháng kể từ ngày đến hạn thanh toán.

Khái niệm này không mới so với LPS 2014, nhưng khoảng thời gian không thanh toán nợ đã được tăng lên thành 06 tháng (quy định cũ là 03 tháng). Quy định này là căn cứ để yêu cầu áp dụng cả “thủ tục phục hồi” và “thủ tục phá sản”.

2. Khái quát hoá nguyên tắc thương lượng hoà giải trong quá trình tham gia thủ tục phục hồi, phá sản

LPHPS 2025 đã trực tiếp quy định một điều khoản riêng khuyến khích doanh nghiệp, chủ nợ và các chủ thể khác tham gia thủ tục phục hồi, phá sản ưu tiên giải quyết các vấn đề phát sinh thông qua thương lượng và hoà giải so với quy định LPS 2014 chỉ cho phép thương lượng trước khi Tòa án thụ lý đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản. Cụ thể, vấn đề này được quy định tại Điều 22 như sau:

(a) Thương lượng (trong thủ tục phục hồi, thủ tục phá sản)

- Thời gian:** trong quá trình giải quyết vụ việc phục hồi, phá sản.

Đây là một điểm mới so với quy định tại LPS 2014 trước đây khi quy định việc thương lượng chỉ được thực hiện trước khi tòa án thụ lý vụ việc phá sản (Điều 37 LPS 2014);

- Căn cứ:** khi có đề nghị của doanh nghiệp, chủ nợ, người tham gia thủ tục phục hồi, phá sản khác

- **Người phụ trách:** Quản tài viên/doanh nghiệp quản lý, thanh lý tài sản
- **Phạm vi thương lượng:** không có quy định hạn chế

(b) Hòa giải (trong thủ tục phá sản)

- **Thời gian:** trong quá trình giải quyết vụ việc phá sản
- **Căn cứ:** khi có đề nghị của người tham gia thủ tục phá sản
- **Người phụ trách và phạm vi hoà giải:**
 - (i) Quản tài viên, doanh nghiệp quản lý, thanh lý tài sản, với phạm vi hoà giải không hạn chế; hoặc
 - (ii) Thẩm phán đối với “*tranh chấp liên quan đến tài sản của doanh nghiệp*”; theo đó nếu các bên thỏa thuận được với nhau về việc giải quyết tranh chấp thì Thẩm phán lập biên bản hòa giải thành và ra quyết định công nhận sự thỏa thuận của các bên.

Dù vậy, các nguyên tắc trên vẫn đang phải đợi văn bản hướng dẫn chi tiết hơn để có thể thi hành và thực thi trên thực tế.

3. Một số điểm nổi bật của thủ tục phục hồi

LPHPS 2025 quy định thủ tục phục hồi là thủ tục độc lập để tạo cơ sở cho các doanh nghiệp hoặc hợp tác xã đang lâm vào tình trạng mất/có nguy cơ mất khả năng thanh toán tiếp tục duy trì hoạt động kinh doanh. Theo đó:

(a) Chủ thể nộp đơn yêu cầu và điều kiện (Điều 24.1)

Người đại diện theo pháp luật hoặc chủ sở hữu (Chủ doanh nghiệp tư nhân, chủ sở hữu Công ty TNHH một thành viên), Hội đồng quản trị công ty cổ phần, Hội đồng thành viên công ty TNHH/hợp danh, Đại hội thành viên hợp tác xã có quyền nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phục hồi khi doanh nghiệp/hợp tác xã có nguy cơ/đã mất khả năng thanh toán.

(b) Hoạt động của doanh nghiệp, hợp tác xã sau khi Tòa án thụ lý đơn yêu cầu và trước khi thông qua phương án phục hồi (Điều 30 và 32):

Khi Tòa án đã thụ lý đơn, doanh nghiệp/hợp tác xã vẫn tiếp tục hoạt động kinh doanh nhưng có các hạn chế quan trọng như sau:

- **Giám sát:** Hoạt động của doanh nghiệp/hợp tác xã vẫn thực hiện nhưng chịu sự giám sát của Quản tài viên và Ban đại diện chủ nợ.

Đối với các giao dịch quan trọng (vay vốn, bảo đảm, mua bán/cho thuê tài sản lớn, chấm dứt hợp đồng, thanh toán nợ...), doanh

Commented [MN1]: Nên có phần dẫn nhập về thủ tục phục hồi là điểm mới của luật 2025 và 1 số thông tin sơ bộ về thủ tục này, trx khi đi vào điểm mới như draft

nghiệp/hợp tác xã bắt buộc phải báo cáo quản tài viên trước khi thực hiện (và sau đó quản tài viên sẽ báo cáo Thẩm phán).

- **Quyền nhân sự:** người đại diện theo pháp luật có thể bị thay thế nếu bị xét thấy không có khả năng điều hành, hoặc doanh nghiệp, hợp tác xã có dấu hiệu vi phạm quy định về các hoạt động bị cấm. Việc thay thế sẽ do Thẩm phán quyết định khi xét thấy cần thiết hoặc có yêu cầu của Hội nghị chủ nợ, Quản tài viên, hoặc chủ sở hữu/cơ quan quản trị nội bộ doanh nghiệp.
- **Ưu đãi nghĩa vụ với nhà nước:** doanh nghiệp/hợp tác xã được khoan tiền thuế nợ và tạm dừng đóng quỹ hưu trí, tử tuất.
- **Tạm dừng thanh toán nợ cũ:** Các khoản nợ phát sinh trước thời điểm thụ lý đơn được tạm dừng thanh toán cho đến thời điểm Tòa án công nhận phương án phục hồi hoạt động kinh doanh hoặc đình chỉ thủ tục phục hồi hoạt động kinh doanh (trừ chi phí duy trì hoạt động theo quyết định của Thẩm phán), nhưng vẫn tiếp tục tính lãi.

(c) Phương án phục hồi hoạt động kinh doanh (Điều 28, 29, 33, 34, 35)

- **Thời hạn hoàn thiện phương án:** doanh nghiệp/hợp tác xã có 30 ngày kể từ ngày thụ lý đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phục hồi để hoàn thiện phương án phục hồi.

Thời hạn thực hiện phương án theo nghị quyết Hội nghị chủ nợ, nếu Hội nghị chủ nợ không xác định thời hạn này thì được thực hiện trong tối đa 03 năm.

- **Thông qua phương án:** Nghị quyết được thông qua khi có số chủ nợ đại diện cho từ 65% tổng số nợ của chủ nợ tham gia biểu quyết tán thành.

Dù vậy, LPHPS 2025 không quy định về điều kiện số chủ nợ tối thiểu để tổ chức hội nghị chủ nợ.

- **Chấm dứt giám sát:** các biện pháp cấm/giám sát đối với doanh nghiệp/hợp tác xã đương nhiên chấm dứt khi nghị quyết thông qua phương án phục hồi có hiệu lực (là thời điểm được thẩm phán công nhận sau khi hội nghị chủ nợ thông qua).

4. Thủ tục phá sản

4.1. Chủ thể nộp Đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phá sản (Điều 38)

(a) Bổ sung chủ thể có quyền nộp đơn (Điều 38.1 và Điều 38.4)

Các thay đổi quan trọng liên quan tới chủ thể có quyền nộp đơn gồm:

- (i) Bổ sung các chủ thể sau:

Commented [MN2]: Nên bình luận thêm ý ko thấy quy định về tỷ lệ tối thiểu để tổ chức hội nghị chủ nợ (như ý Sếp hỏi tại buổi sharing)

- “Thành viên, nhóm thành viên sở hữu từ 65% tổng số vốn điều lệ của công ty trách nhiệm hữu hạn hai thành viên trở lên hoặc tỷ lệ nhỏ hơn trong trường hợp Điều lệ công ty quy định” (Điều 38.1.d)).
 - Cơ quan bảo hiểm xã hội “khi đã thông báo đơn đốc đối với khoản chậm, trốn đóng bảo hiểm xã hội bắt buộc, bảo hiểm thất nghiệp, bảo hiểm y tế nhưng không có phản hồi trong 03 năm liên tiếp gần nhất theo quy định của pháp luật về bảo hiểm xã hội, bảo hiểm thất nghiệp, bảo hiểm y tế” (Điều 38.4).
- (ii) Mở rộng quyền của nhóm chủ thể là “Cổ đông, nhóm cổ đông sở hữu từ 20% số cổ phần phổ thông trở lên hoặc tỷ lệ nhỏ hơn trong trường hợp Điều lệ công ty quy định”, theo đó nhóm này không bắt buộc phải sở hữu cổ phần liên tục ít nhất 06 tháng như LPS 2014 (Điều 38.1.c)).
- (iii) Điều chỉnh điều kiện phát sinh quyền nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phá sản của nhóm chủ thể là người lao động, công đoàn. Cụ thể, LPHPS 2025 kéo dài thời hạn doanh nghiệp chậm thanh toán từ 03 tháng lên 06 tháng, mới làm phát sinh quyền nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phá sản của người lao động, công đoàn (Điều 38.1.b)).
- (b) Điểm mới về “người có nghĩa vụ nộp đơn” (Điều 38.2, Điều 38.3 và Điều 38.5)**

LPHPS 2025 bổ sung một số chủ thể có nghĩa vụ nộp đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phá sản gồm:

- Hội đồng quản trị của công ty cổ phần, Hội đồng thành viên của công ty trách nhiệm hữu hạn hai thành viên trở lên, Hội đồng thành viên của công ty hợp danh;
 - Đại hội thành viên của hợp tác xã;
 - Cơ quan quản lý thuế.
- (c) Một số thay đổi cần lưu ý về quy trình thực hiện thủ tục phá sản**

Một số thay đổi trọng yếu trong quy trình thực hiện thủ tục phá sản theo LPHPS 2025 gồm:

	LPHPS 2025	LPS 2014
(i) Các thủ tục thay đổi về thời điểm tiến hành		
Thời điểm thành lập Ban đại diện chủ nợ (Điều 14)	Tòa án có thể quyết định thành lập ngay sau khi thụ lý đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phục hồi, mở thủ tục phá sản	Được bầu tại Hội nghị chủ nợ

	LPHPS 2025	LPS 2014
Thời điểm chỉ định Quản tài viên, doanh nghiệp quản lý, thanh lý tài sản (Điều 11)	Có thể thực hiện từ thời điểm thụ lý đơn yêu cầu áp dụng thủ tục phục hồi hoặc phá sản.	Sau khi có quyền định mở thủ tục phá sản.
(ii) Thủ tục cần tiến hành của các chủ nợ		
Nghĩa vụ gửi giấy đòi nợ (Điều 55)	Chủ nợ phải gửi giấy đòi nợ trong 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định mở thủ tục phá sản. Nếu không gửi giấy đòi nợ thì sẽ mất quyền tham gia thủ tục phá sản.	Việc gửi giấy đòi nợ được thực hiện trong 30 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định mở thủ tục phá sản, nhưng không quy định rõ hậu quả nếu chủ nợ không thực hiện.

Lưu ý: Bản tin này chỉ cung cấp thông tin cập nhật pháp luật chung, không cấu thành ý kiến pháp lý cho từng trường hợp cụ thể. Vui lòng liên hệ với chúng tôi để được tư vấn cụ thể cho hồ sơ của Quý vị.